

13.1.2009

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite Lausumapyyntö 12.11.2008

Asia Lausunto pikaluottoihin liittyvän lainsäädännön uudistamiseksi
Oikeusministeriön työryhmämietintö 2008:7

Takuu-Säätiö pitää työryhmän ehdotuksia pikaluottoihin liittyvän lainsäädännön uudistamiseksi oikeansuuntaisina ja kannatettavina. Takuu-Säätiö kiinnittää erityisesti huomiota seuraaviin seikkoihin:

Viivästyskorko

Nykyinen korkolain 11 § mahdollistaa viivästyskoron sovittelun, kun maksun viivästyminen on johtunut ns. sosiaalisesta suoritusesteestä. Yksityishenkilön velkajärjestely on puolestaan ratkaisu pitkäaikaisessa maksukyvyttömyystilanteessa. Täten lainsäädännössä on jo nyt otettu hyvin huomioon velallisen maksukyvyttömyys.

Toisaalta velallista oikeussuhteen heikompana osapuolena on tarpeen suojata myös siten, ettei luotosta voida periä kohtuuttoman suurta korkoa rajoittamatonta aikaa. Pikaluotoissa suurempana ongelma ovat usein koron sijasta perittävät käsittely- ja toimituskulut. Myös oikeudellinen perintä aiheuttaa velalliselle kustannuksia oikeudenkäyntikulujen ja ulosottomaksujen muodossa. Koska pikaluotoissa lainasumma on usein pieni, on näiden kulujen osuus velan määrästä huomattava. Velkojan oikeutta periä lakisääteistä viivästyskorkoa korkeampaa korkoa onkin siten tarpeen ajallisesti rajoittaa kokonaiskustannusten hillitsemiseksi.

Työryhmän ehdotus viivästyskoron rajoittamisesta ottaa Takuu-Säätiön näkemyksen mukaan riittävästi huomioon molempien osapuolten edut.

Kiskonta

Ehdotettu rikoslain 36 luvun 6.2 §:n muutos on oikeansuuntainen. Takuu-Säätiö katsoo kuitenkin, että ehdotettu sanamuoto ei ole riittävän täsmällinen. Soveltamisedellytykset ovat tulkinnanvaraisia eikä tuomioistuimen ratkaisu ole tällöin ennakoitavissa. Riskinä on, että tosiasiallinen oikeudenkäyntikynnys nousee liian korkeaksi.

Lopuksi Takuu-Säätiö korostaa, ettei yksistään lainsäädännöllä voida ratkaista pikaluottojen tarjonnasta aiheutuneita ongelmia. Lainsäädännön ja tehokkaan viranomaisvalvonnan lisäksi tarvitaan lainsäädäntöä täydentävää alan itsesääntelyä.

13.1.2009

Toimiva itsesääntely edellyttää, että (vähintäänkin) huomattava osa alan toimijoista sitoutuu noudattamaan sovittuja pelisääntöjä. Lisäksi sosiaalista luottoa tulisi olla nykyistä enemmän saatavissa. Erityisen huolestuttavia ovat ne tapaukset, joissa pikaluotto on riittämättömän sosiaaliturvajärjestelmän ”jatke” tai jopa ainut selviytymiskeino. Jotta luotonottajalta voidaan edellyttää rationaalista harkintaa luotto päätöstä tehdessään, on talousneuvontaa oltava riittävästi tarjolla. Takuu-Säätiö kannattaa myös positiivisen luottotietorekisterin perustamista ylivelkaantumisen ehkäisemiseksi.

Helsingissä 19. joulukuuta 2008

Takuu-Säätiö

Leena Veikkola
toiminnanjohtaja

Minna Markkanen
perintäpäällikkö